

**Etninės kultūros
pagrindinio ir vidurinio ugdymo
bendrujų programų
projektai**

Programų projektus rengė autorių grupė:

doc. dr. Dalia Urbanavičienė (Lietuvos muzikos ir teatro akademijos Muzikologijos instituto Etnomuzikologijos skyrius, Lietuvių etninės kultūros draugija)

doc. dr. Gaila Kirdienė (Lietuvos muzikos ir teatro akademijos Muzikologijos instituto Etnomuzikologijos skyrius, Etninės kultūros globos taryba)

doc. dr. Dalia Senvaitytė (Vytauto Didžiojo universiteto Etnologijos katedra)

doc. dr. Laima Anglickienė (Vytauto Didžiojo universiteto Etnologijos katedra)

Rasa Gailiuvienė (Šilutės rajono Juknaičių pagrindinė mokykla)

Jovita Lubienė (Šiaulių rajono Raudėnų pagrindinė mokykla)

Virginija Rudavičienė (Viešoji įstaiga Pranciškonų gimnazija, Kretinga)

Loreta Lichtarovičienė (Vilniaus „Židinio“ suaugusiųjų gimnazija)

Ginta Orintienė (Ugdymo plėtotės centras)

Projektai parengti įgyvendinant Etninės kultūros plėtros švietimo įstaigose strategiją (patvirtinta 2009 m. lapkričio 19 d. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. ISAK-2365).

Parengta:

Etninės kultūros pagrindinio ugdymo bendrosios programos projektas

Etninės kultūros vidurinio ugdymo bendrosios programos projektas

Programos gali būti įgyvendinamos mokyklose lietuvių arba tautinės mažumos mokomąja kalba ir neformaliojo ugdymo įstaigose.

Etninė kultūra – socialinio ugdymo dalis

Etninė kultūra – socialinio ugdymo dalis, kuria savaimingai ugdomos bendrosios ir etnokultūrinės kompetencijos, grindžiamos kūrybiškai perimama tautos kultūrine patirtimi, tradicinės dorovės normos, tautinė ir pilietinė savimonė, pagarba gimtajai aplinkai ir Tėvynei, šeimos, bendruomenės ir tautos paveldėtoms tradicijoms, kitoms savo tautos bei kitų tautų kultūrinėms vertybėms, lavinamas liaudies kūrybos grožio pojūtis bei jos tęstinumo poreikis, dvasinis ir fizinis tautos sveikatingumas.

Etninės kultūros ugdymo paskirtis

Pagrindinis ugdymas

Sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui įgyti etninės kultūros pagrindus, pažinti jos reiškinių įvairovę, įgyti liaudies kūrybos gebėjimų, perimti tradicinius etinius ir estetinius idealus.

Vidurinis ugdymas

Suteikti išsamesnių žinių apie etninės kultūros sampratą, pasaulėžiūrą ir mitologiją, įvairius papročius bei liaudies kūrybą (apimant palyginimus su kitų šalių papročiais, dabartyje gyvuojančiais gyvosios tradicijos reiškiniais), pateikiant duomenų apie etnokultūros tyrimus ir sklaidą, mokinių veiklą nukreipiant į tiriamąją-kūrybinę veiklą ir kultūrinės plėtros projektus.

Etnokultūrinio ugdymo tikslai

Pagrindinis ugdymas

Padėti mokiniams, atsižvelgiant į jų amžiaus galimybes ir poreikius, išsamiai pažinti bei vertinti savo tautos etninę kultūrą, suprasti jos gyvybingumą ir nuolatinį atsinaujinimą, sąsajas bei skirtumus lyginant su kitomis kultūromis, suvokti save kaip tos kultūros puoselėtoją, ugdytis pasididžiavimą ja ir toleranciją kitoms kultūroms.

Vidurinis ugdymas

Padėti mokiniams suvokti etninės kultūros visumą ir jos santykį su dabartimi, kultūrų įvairovę, išugdyti brandžią tautinę savimonę ir savigarbą turinčią asmenybę, gebančią puoselėti artimiausios aplinkos, savo šalies ir kitų tautų kultūrą, pasaulio paveldą.

Etnokultūrinio ugdymo uždaviniai (1)

Pagrindinio ugdymo pakopoje

Siekama, kad mokiniai:

- nuosekliai pažintų savo tautos įvairias etnokultūros sritis, jų svarbiausias ypatybes ir raidą, sąsajas bei skirtumus lyginant su kitomis kultūromis, suprastų tradicijų tęstinumo svarbą, ugdytųsi pagarbą kitų tautų tradicijoms;
- įgytų etnokultūrinės raiškos gebėjimų, suvoktų liaudies kūrybos, tradicinių amatų ir kitų raiškos formų kūrybinį pradą bei nuolatinę kaitą tęsiant tradicijas;
- puoselėtų savo tautos ir krašto etnokultūrinės tradicijas šeimoje, bendruomenėje, kūrybiškai pritaikytų etnokultūrinės žinias ir gebėjimus gyvenime;
- ugdytųsi tradicijomis grindžiamas dorovines, ekologines ir estetines nuostatas, jaustų atsakomybę už savo tautos ir krašto etnokultūros likimą, jos puoselėjimą ir išsaugojimą ateinančioms kartoms.

Etnokultūrinio ugdymo uždaviniai (1)

Vidurinio ugdymo pakopoje

Siekiama, kad mokiniai:

- gilintų ir sistemintų savo žinias apie etninę kultūrą, domėtusi jos raida, suvoktų tautos paveldo visumą ir dabartinę jos raišką, kartu ir save kaip tautos kultūros atstovą;
- gebėtų analizuoti svarbiausių tradicinių vaizdinių, papročių, apeigų kilmę ir prasmę, jų sąsajas ir savitumą lyginant su kitų tautų tradicijomis;
- suvoktų etninės kultūros gyvybingumą ir nuolatinį atsinaujinimą prisitaikant prie laikmečio sąlygų, sugebėtų įžvelgti papročių įtaką dabartiniam gyvenimui;
- jaustų pagarbą iš kartos į kartą paveldėtoms vertybėms, etnokultūros žinias ir gebėjimus kūrybiškai taikytų savo šeimos ir bendruomenės gyvenime, visuomeninėje veikloje;
- suvoktų ir pripažintų kultūrų įvairovę kaip vertybę, bet gebėtų tinkamai reprezentuoti savo tautos kultūrą.

Etnokultūrinio ugdymo veiklos sritys

Etnokultūrinis ugdymas pagrindinėje ir vidurinėje mokykloje yra kompleksiškas, apimantis teorinį pažinimą ir praktinių gebėjimų ugdymą. Etninės kultūros programą sudaro santykinai atskirtos, bet ugdymo procese integruojamos šios dvi **veiklos sritys**:

1. ***Etnokultūros vertybių bei reiškinių pažinimas ir vertinimas***
(pagrindinis ugdymas)

Etninės kultūros reiškinių atpažinimas, visumos suvokimas ir vertinimas socialinėje kultūrinėje aplinkoje

(vidurinis ugdymas)

2. ***Etnokultūrinė raiška***

Integravimo galimybės (1)

Etninės kultūros ugdymas apima visas su mokinių veikla susijusias formaliojo ir neformaliojo ugdymo sritis: a) etninės kultūros modulius; b) tradicinius renginius mokyklos ir vietos bendruomenėse; c) neformalųjį ugdymą etninės kultūros kolektyvuose. Kartu etnokultūrinis ugdymas nuolat įvairiomis formomis ir būdais integruojamas į kitų mokomųjų dalykų turinį, mokyklos bendruomenės gyvenimą, socialinę veiklą bei kt.

Etninė kultūra yra labai integrali, jos ugdymo turinys **glaudžiai siejasi su didžiuma mokomųjų dalykų, tai:**

Gimtoji kalba. Etninė kultūra tiesiogiai siejasi su gimtosios kalbos pažinimu, nacionalinės literatūros suvokimu. Tautą jungia bendra kalba, kurios įvairovė atsispindi tautos kūryboje, tam tikrų reiškinių ir vertybių įvardijimuose, tarmėse, papročiuose ir apeigose. Tautos tradicinės kultūros ir tautos kalbos ugdymas turi bendrą tikslą – formuoti asmenybę, gebančią gimtąja kalba perimti kultūros paveldą ir gyvąją tradiciją, kurti tautos kultūrai svarbias vertybes, reikšti savosios egzistencijos prasmę. Nacionalinės literatūros pažinimas pradedamas nuo tautosakos pažinimo, kurios kūrybiniai principai, įvaizdžiai ir kitos ypatybės darė įtaką profesionaliajai kūrybai. Užsienio kalbų ugdymas leidžia susipažinti su kitų tautų papročiais ir tradicijomis, nustatyti bendrumus ir skirtumus, ugdyti pagarbą ir toleranciją kitoms kultūroms.

Integravimo galimybės (2)

Dorinis ugdymas. Su etika ir tikyba etninę kultūrą sieja bendras tikslas – asmenybės dorinės kultūros pagrindų formavimas perimant dorinę ir religinę liaudies patirtį bei vertybines orientacijas. Religinis ugdymas susijęs su liaudies pedagogika ir religinio vaikų auklėjimo patirtimi šeimoje. Dorinis ugdymas remiasi tradicinės dorinės elgsenos, dorinių normų, paprotinės teisės, tradicinės pasaulėjautos pažinimu – etninėje kultūroje slypi daug galimybių siekti dvasinio tobulėjimo.

Socialinis ugdymas. Istorija, kiti socialiniai mokslai ir tradicinė tautos kultūra turi kelis bendrus aspektus....

Gamtamokslinis ugdymas. ....

Matematika. ....

Meninis ugdymas. ....

Technologijos. ...

Kūno kultūra. ....

Informacinės technologijos. ....

Integravimo galimybės (3)

Neformalusis ugdymas

Etninės kultūros pažinimas, jos tęstinumo gebėjimai bei įgūdžiai įgyjami per įvairią mokinių saviraišką: būrelių, klubų veiklą, švenčių rengimo praktiką, dalyvavimą etninės kultūros stovyklose ir kt.

Vadovaujantis aktyvaus ugdymo(si) metodais, sudaromos įvairios individualios, grupinės ar klasės užduotys bei projektai – pažintinės ekskursijos, kultūros paminklų tvarkymo talkos, susitikimai su liaudies meistras, dainininkais, tautodailininkais, šeimų vakaronės, tradiciniai mokyklos renginiai, kalendorinės šventės ir kt.

Mokymosi aplinka

- Ugdant mokinių etnokultūrinį mąstymą, plėtojant jų gebėjimus, įgūdžius ir žinias, labai svarbu tinkama emocinė mokymosi aplinka – mokytojo ir mokinio, pačių mokinių tarpusavio bendradarbiavimas ir bendravimas, skatinantis kūrybiškumą, formuojantis vertybinius santykius su kitais žmonėmis ir aplinkiniu gyvuoju ir materialiuoju pasauliu.
- Etninės kultūros pamokoms gali būti naudojamas ne tik tinkamai įrengtas etninės kultūros kabinetas, bet ir muziejus, biblioteka, informacinis centras, regioninis parkas ir t. t. Svarbu, kad pati aplinka vizualiai pagelbėtų savaiminiam etnokultūriniam ugdymui.
- Etninės kultūros kabinete be etnokultūrinių vertybių, mokomosios medžiagos, turėtų būti ir vaizdo medžiagos peržiūros įranga, informaciniai leidiniai, vaizdo ir garso įrašai, skaitmeninės mokymo priemonės.
- Fizinė aplinka turi būti pritaikyta įvairių poreikių mokiniams, ji turi būti saugi, estetiška ir funkcionali.

Pagrindinio ugdymo bendroji programa

Etninės kultūros ugdymas

TURINYS

I. Bendrosios nuostatos

- Dalyko paskirtis

II. Tikslas, uždaviniai, struktūra

- Etninė kultūra – socialinio ugdymo dalis
- Tikslas
- Uždaviniai
- Struktūra
- Mokinių gebėjimų raida
- Programos įgyvendinimas: integravimo galimybės, didaktinės nuostatos, mokymosi aplinka

III. Mokinių pasiekimai, ugdymo gairės, turinio apimtis ir vertinimas

- Mokinių pasiekimai, ugdymo gairės, turinio apimtis ir vertinimas. 5–6 klasės
- Mokinių pasiekimai ... 7–8 klasės
- Mokinių pasiekimai ... 9–10 klasės

Pagrindinio ugdymo bendroji programa

Etninės kultūros ugdymas

Mokinių gebėjimų raida

Veiklos sitis	5–6 klasė	7–8 klasė	9–10 klasė
1. Etnokultūros vertybių bei reiškinių pažinimas ir vertinimas	Apibūdina šeimos, giminės, vietos bendruomenės papročius, jaučia atsakomybę ir pareigą juos puoselėti. ...	Bendrais bruožais apibūdina bendruomeninio gyvenimo tradicijas ir jų raidą Lietuvoje, palygina su dabartiniu laikotarpiu. ...	Apibūdina ir vertina tautinės savimonės raidą Lietuvoje, palygina savo ir kitų tautų kultūrinės bei kitas ypatybes, tarpusavio sąsajas. ...
2. Etnokultūrinė raiška	Parenka įvairių smulkiosios ir pasakojamosios tautosakos pavyzdžių, vadovaudamiesi tradicija, sugeba kurti savų. ...	Suvokia įvairių žanrų sakytinės tautosakos ypatumus, naudojami jos pavyzdžiais, vadovaudamiesi tradicija, sugeba kurti savų.	Orientuojasi sakytinės tautosakos įvairovėje, atpažįsta ir vertina šiuolaikinį folklorą, sugeba savo žinias pritaikyti kūrybiniams projektams. ...

Pagrindinio ugdymo bendroji programa

Etninės kultūros ugdymas

Mokinių pasiekimai ir ugdymo gairės. 5–6 klasės (pvz.)

1. Etnokultūros vertybių bei reiškinių pažinimas ir vertinimas			
Mokinių pasiekimai			Ugdymo gairės
Nuostatos	Gebėjimai	Žinios ir supratimas	
Grįsti savo elgesį ir pasaulėžiūrą senolių išmintimi bei patirtimi patikrintomis vertybėmis	Remiantis smulkiosios tautosakos pavyzdžiais, nagrinėti senolių išmintį. Pateikti gyvenimiškų situacijų pavyzdžių, kuriems galima tą išmintį pritaikyti. Senąsias patarles lyginti su šiuolaikiškais jų naujadarais. Diskutuoti, kaip tradicinė etika, etiketas stiprina šeimą ir bendruomenes, kuo mokiniai gali prisidėti prie jų išsaugojimo.	Pateikti senolių išmintį atskleidžiančių smulkiosios tautosakos pavyzdžių ir paaiškinti, kaip juose išreiškiamos tradicinės vertybinės nuostatos ir elgesio normos. Nurodyti tradicinės etikos ir etiketo išsaugojimo bei tęstinumo dabartiniame gyvenime svarbą.	Mokiniai nagrinėja patarles, priežodžius ir vaizdingus posakius apie tam tikro elgesio vertinimą, priežastis (pvz., „Kaip šauksi, taip atsišauks“), požiūrį į įvairias gyvenimiškas situacijas (pvz., „Nėra to blogo, kas neišeina į gera“), tinkamus sprendimus siekiant darnos ir ramybės (pvz., „Duok durniui kelią“), ištvermės ugdymą ir patirties kaupimą (pvz., „Už vieną muštą daug nemuštų duoda“) bei kitus aktualius mokinių ugdymo(si) klausimus. Prisimena tradicinę etiką ir etiketą (kaip buvo sveikinamasi, linkima, dėkojama, rodoma pagarba vyresniesiems, kaip į juos kreipiamasi ir pan.). ...

Pagrindinio ugdymo bendroji programa

Etninės kultūros ugdymas

Turinio apimtys skirtinguose koncentruose

5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 klasės
Šeima ir giminė	Bendruomenė ir tradicijos	Tauta
Elgesys ir vertybės	Elgesys ir vertybės	Tautinis (tradicinis) kostiumas
Gimtoji aplinka	Jaunimo brandos apeigos ir papročiai	Elgesys ir paprotinė teisė
Lietuvos etnografiniai regionai	Namai tradicinėje kultūroje	Žmogaus gyvenimo ciklas
Gamta tradicinėje kultūroje	Pasaulėjauta, mitologija ir religija	Tradicinis kraštovaizdis ir architektūra
Kalendoriniai papročiai	Kalendoriniai papročiai	Liaudies astronomija
Darbai ir amatai	Tradiciniai amatai ir verslai	Kalendoriniai papročiai
Maitinimosi ir sveikatos tausojimo papročiai	Liaudies kūryba	Ūkinė veikla
Liaudies kūryba		Liaudies kūryba

Pagrindinio ugdymo bendroji programa

Etninės kultūros ugdymas

Mokinių žinių, supratimo ir gebėjimų lygių požymiai 7–8 kl. (pvz.)

Lygiai Pasiekimų sritys	Patenkinamas	Pagrindinis	Aukštesnysis
1. Etnokultūros vertybių bei reiškinių pažinimas ir vertinimas	Mokytojo ir šeimos narių padedamas išvardija ir trumpai apibūdina senąsias ir šiandienines jaunimo švenčių tradicijas	Domisi senosiomis jaunimo brandos apeigomis, išvardija šiandienines jaunimo švenčių tradicijas	Domisi senosiomis jaunimo brandos apeigomis, jas atpažįsta ir lygina su šiandieninėmis jaunimo švenčių tradicijomis
2. Etnokultūrinė raiška	Mokosi kartu su kitais atlikti įvairių rūšių tautosakos kūrinis	Noriai analizuoja įvairių rūšių tautosakos pavyzdžius, kai kuriuos pritaiko etnokultūrinėms šventėms	Noriai analizuoja įvairių rūšių tautosakos pavyzdžius, atrenka tinkamiausius ir pritaiko etnokultūrinėms šventėms

Vidurinio ugdymo bendroji programa

Etninės kultūros ugdymas

TURINYS

I. Bendrosios nuostatos

Dalyko paskirtis

Etninė kultūra – socialinio ugdymo dalis

II. Tikslas, uždaviniai, struktūra

Tikslas

Uždaviniai

Etninės kultūros dalyko struktūra

III. Programos įgyvendinimas: integravimo galimybės, ugdymo gairės, mokymosi aplinka

Integravimo galimybės

Ugdymo gairės

Mokymosi aplinka

IV. Mokinių pasiekimai, turinio apimtis, vertinimas

Mokinių pasiekimai

Turinio apimtis

Vertinimas

Vidurinio ugdymo bendroji programa

Etninės kultūros ugdymas

Numatomoms ugdomosioms veikloms įgyvendinti programoje aprašytos **etninės kultūros teminės sritys:**

- Etninės kultūros samprata
- Senoji pasaulėjauta ir mitologija
- Žmogaus gyvenimo ciklas, svarbiausi jo tarpsniai ir apeigos
- Kalendorinės šventės ir papročiai
- Senieji darbai ir amatai
- Tradicinis kraštovaizdis ir architektūra
- Archeologinis ir tautinis (tradicinis) kostiumas
- Kulinarinis paveldas ir mitybos papročiai
- Sveikatos tausojimo papročiai ir gydymas
- Liaudies kūryba
- Etnokultūros tyrimai, sklaida, valstybinė globa

Etnokultūrinė kompetencija

Ją įgydami mokiniai gebės suvokti savo tautos ir jos kultūros savitumą, sąsajas su kitomis kultūromis, supras senųjų simbolių, apeigų, papročių ir kitų tradicinės kultūros reiškinių kilmę, prasmę bei svarbiausias ypatybes, gebės kūrybiškai pritaikyti etninės kultūros žinias įvairiose gyvenimo srityse ir puoselėjant paveldą, sustiprins tautinę savimonę, patriotines, pilietines ir tolerancijos kitoms kultūroms nuostatas.

Dalyko kompetencija **susideda iš kelių subkompetencijų:**

Etnokultūrinių vertybių ir procesų (at)pažinimas, interpretavimas bei vertinimas

Susiformuotos tautinės savimonės ir pagarbos kitų tautų kultūrai puoselėjimas

Etnokultūrinė raiška

Vidurinio ugdymo bendroji programa

Etninės kultūros ugdymas

4.1. Mokinių pasiekimai (pvz.)

I. Etninės kultūros reiškinių atpažinimas, visumos suvokimas ir vertinimas socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3. Žmogaus gyvenimo ciklas, svarbiausi jo tarpsniai ir apeigos	
3.1. Analizuoti žmogaus gyvenimo ciklą, svarbiausius jo tarpsnius ir apeigas	3.1.1. Apibūdinti svarbiausius žmogaus gyvenimo etapus nuo kūdikystės iki senatvės. 3.1.2. Nurodyti skirtingų amžiaus tarpsnių palyginimus tautosakoje ir kitoje liaudies kūryboje.
3.2. Palyginti senąją jaunystės ir vedybinio amžiaus sampratą su kitų tautų papročiais, šiuolaikiniu jaunimo gyvenimu	3.2.1. Apibūdinti jaunimo bendravimo papročius ir brandos apeigas, jų regioninius, kultūrinius savitumus ir kaitą. 3.2.2. Nurodyti jaunimo vaidmenį bendruomeniniuose papročiuose ir apeigose, kuo pasižymėjo merginų ir vaikinų bendravimas per pasilinksminimus (vakarėlius, gegužines, viešus vakarėlius su vaidinimais), talkas ir kt., kaip buvo pasirenkama pora, koks buvo požiūris į skirtingų lyčių bendravimo etiką, draugystę, meilę, santuokinį gyvenimą (atspindžiai tautosakoje ir pan.).

Vidurinio ugdymo bendroji programa

Etninės kultūros ugdymas

4. 2. Turinio apimtis

Vidurinio ugdymo turinys suteikia išsamesnių žinių apie mitologiją ir pasaulėžiūrą, apima palyginimus su kitų šalių papročiais, dabar gyvuojančiais gyvosios tradicijos reiškiniais, orientuoja mokinius į tiriamąją-kūrybinę veiklą ir kultūrinės plėtros projektus – tokiu būdu daroma įtaka asmens pasaulėžiūros susiformavimui, suteikiant galimybę įgytas žinias ir praktinius įgūdžius naudingai pritaikyti visuomenės poreikiams.

Vidurinio ugdymo bendroji programa

Etninės kultūros ugdymas

4.3. Vertinimas

Mokinių pasiekimai etninės kultūros srityje, kaip ir religijotyros, turėtų būti vertinami ypač atsargiai ir apgalvotai, nes etninės kultūros objektas – kultūros pažinimas ir vertinimas – yra glaudžiai susijęs su asmenine žmonių patirtimi (artimųjų prisiminimai, moraliniai ir religiniai įsipareigojimai, šalies istorija, šeimos ir bendruomenės vertybės ir t. t.).

Mokyklos taryba, remdamasi bendraisiais ugdymo planais, priima sprendimą, kaip vertinti etninės kultūros pasiekimus 11–12 klasėse: tradiciškai – pažymiais, įskaita ar kaupiamuoju balu.

Lygiai Veiklos sritis	Patenkinamas	Pagrindinis	Aukštesnysis
Etnokultūrinė raiška	<p>Atpažįsta atliekamas tradicines dainas, šokius, muzikavimą, nurodo etninės kultūros pamokose išmokto tradicinio amato specifiką. Atlieka nesudėtingus tradicinės muzikos kūrinius, prisiderindamas prie kartu muzikuojančių mokinių. ...</p>	<p>Išvardija ir paaiškina tradicinės dainos, šokio, tautosakinio, instrumentinio atliekamo kūrinio žanrą. Atlieka išmoktus kūrinius kartu su kitais mokiniais. Parengia ir su klase įgyvendina bent vieną etnokultūrinį projektą. Fiksuoja ir paklaustas apibūdina savo išgyvenimus, tai, kas sekėsi ar nesisekė projekto metu. ...</p>	<p>Nustato tradicinių dainų, šokių, tautosakinių, instrumentinių kūrinių žanrą, regioną, paaiškina jų reikšmę, simboliką. Parenka repertuarą tradicinėms šventėms, etnokultūriniams renginiams. Parengia bent kelias improvizacijas etnokultūrine tema ir jas atlieka grupėje ar savarankiškai. Atlikdamas darbą savarankiškai, atskleidžia savitą interpretacinį sumanymą, paaiškina, kas atlikimo metu pasisekė ir ką reikėtų daryti kitaip. ...</p>

Ačiū už dėmesį